

Pla estratègic
dels **espais litorals** de la ciutat

Grans equipaments del litoral

Juliol de 2018

Gerència Municipal
Direcció de l'Oficina estratègica de l'àmbit litoral

B
BC
BN

Continguts

- 01.** Grans equipaments del litoral
- 02.** Equipaments i maritimitat
- 03.** Espais d'oportunitat

01

Grans equipaments del litoral

B

Objectiu i metodologia

Identificar els principals equipaments de l'àmbit litoral que tinguin un impacte més enllà del barri, per tal d'investigar la seva aportació actual i/o possible maritimitat de la ciutat.

S'ha elaborat una cartografia de "grans equipaments urbans" del litoral seguint la següent metodologia:

- S'han seleccionat els equipaments del litoral, l'impacte dels quals supera l'àmbit del barri on estan ubicats per les seves característiques o prestacions i que són susceptibles de generar sinèrgies amb els espais litorals.
- S'han ordenat per categories en funció del seu ús.
- S'han identificat els equipaments que més relació tenen o poden tenir amb la maritimitat de la ciutat.

Criteris per a la selecció dels grans equipaments del litoral

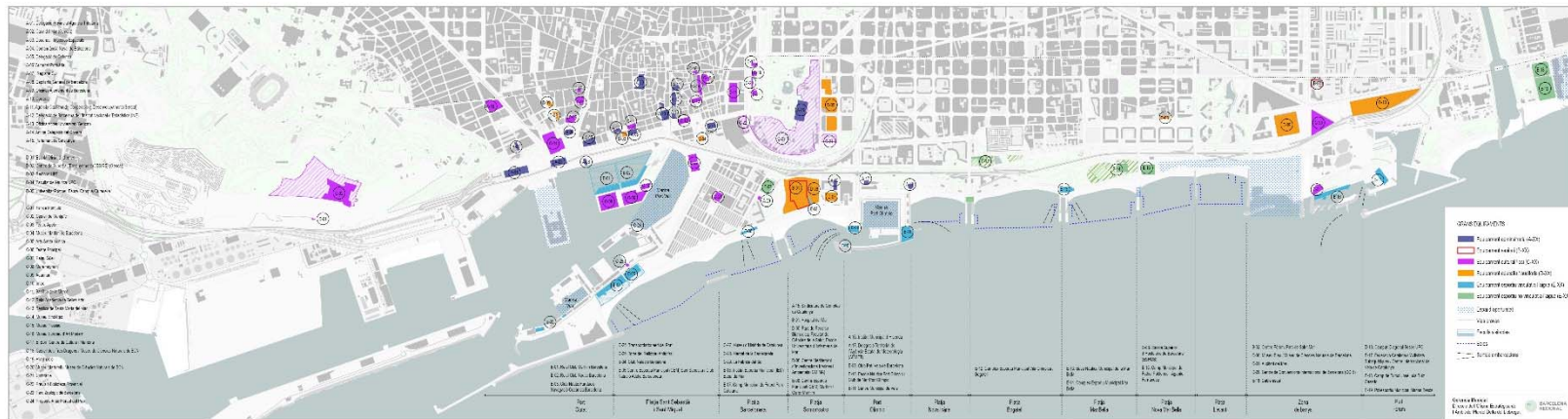
- Es tracta d'equipaments que tenen un impacte més enllà del barri (impacte de ciutat o metropolità)
- Son equipaments que es troben dintre d'un àmbit litoral acotat com a molt a un kilòmetre de distància de la vora del mar. Tots ells estan ubicats per sota de la poligonal Carrer Nou de la Rambla - Carrer de Ferran - Carrer de Jaume I - Carrer de la Princesa - Passeig de Pujades - Av. Diagonal - Av. D'Eduard Maristany.
- Degut a què en la diagnosi ja existeix un apartat específic dedicat als parcs del litoral, en aquesta anàlisi no s'han inclòs els parcs. D'altra banda, s'ha considerat que el Cementiri de Montjuïc no és un equipament susceptible de generar les sinèrgies o potencialitats objecte d'aquest estudi (per bé que té un rol estratègic com a teixit urbà en el corredor del peu de la muntanya).

Distribució territorial dels grans equipaments

Amb els criteris precedents, s'han identificat un total de 72 grans equipaments que es distribueixen en dues àrees ben diferenciades: una zona d'alta densitat a ponent del Port Olímpic (77'7%) i una zona de molt més baixa densitat a llevant (22'2%).

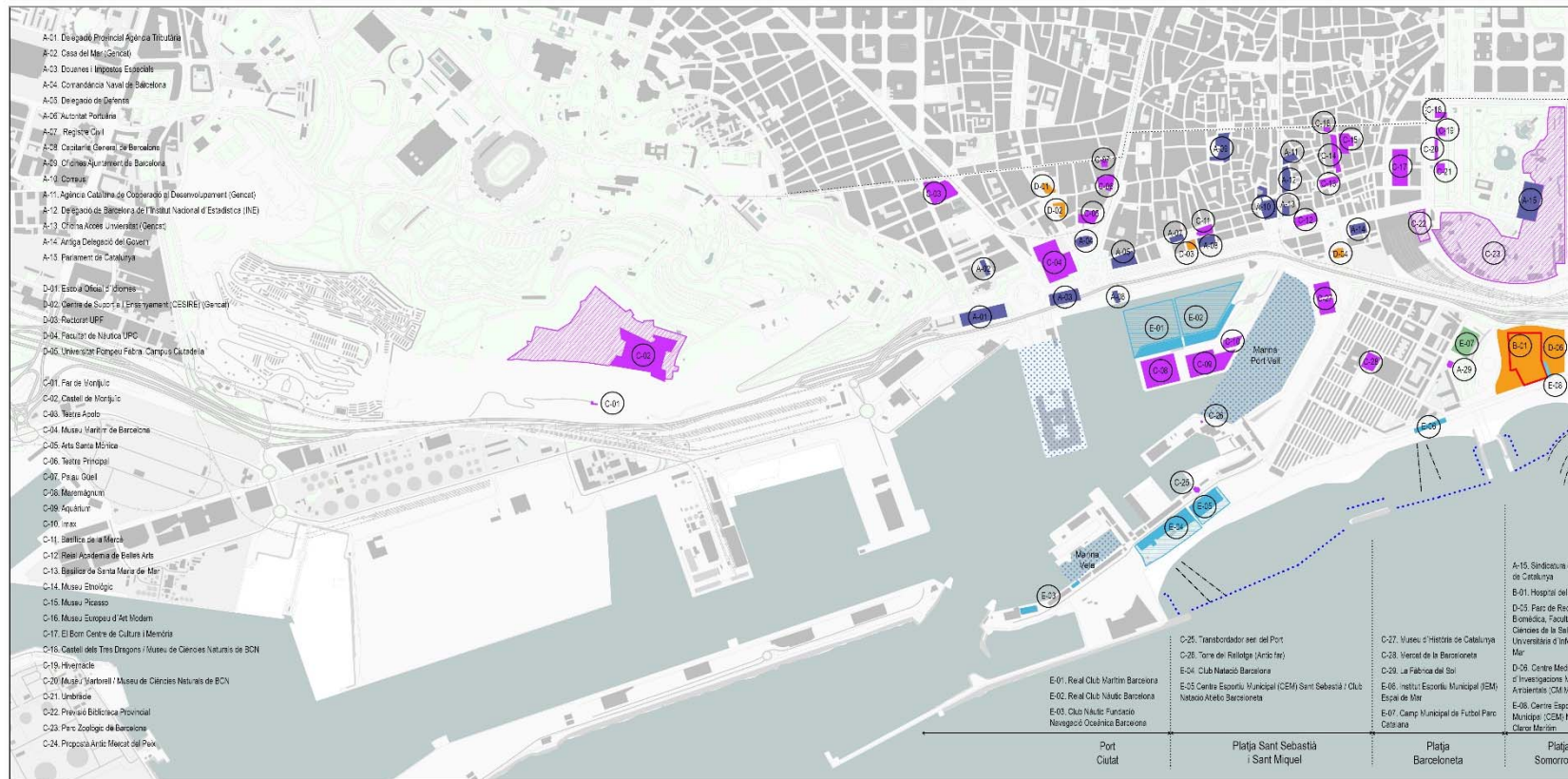
Zona amb alta densitat de grans equipaments
(56 de 72)

Zona amb baixa densitat de grans equipaments
(16 de 72)

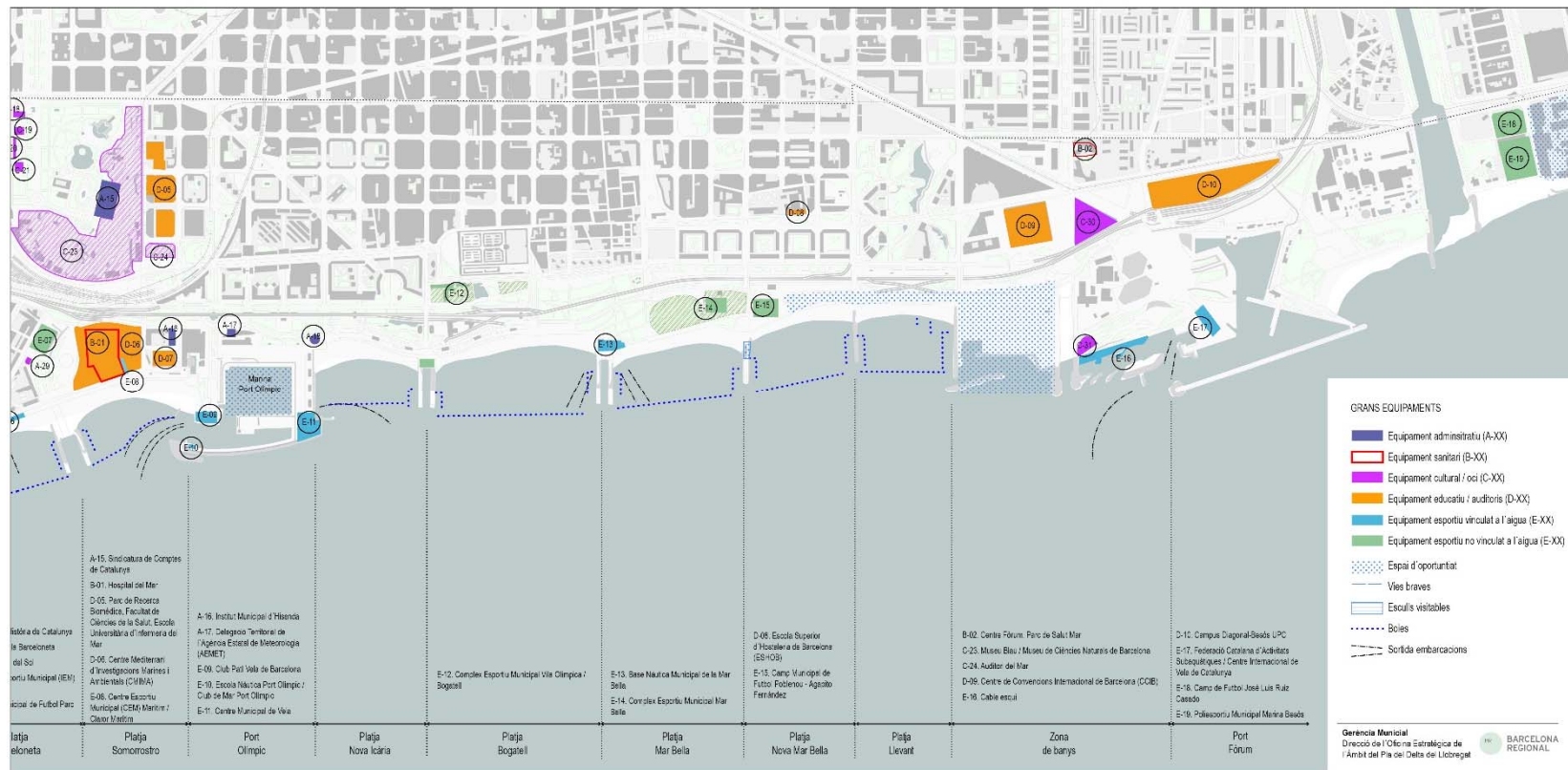

Grans equipaments del litoral – sector ponent

Grans equipaments del litoral – sector llevant

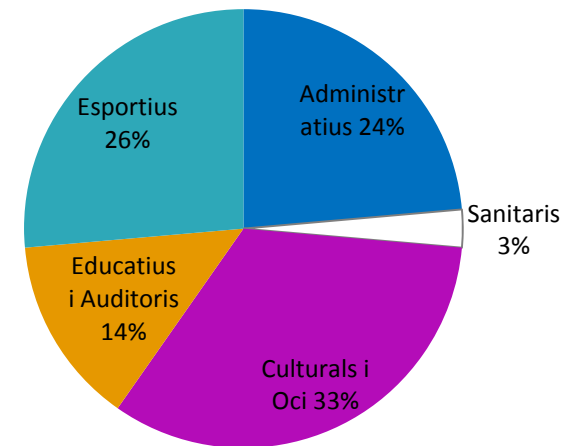

Els equipaments segons tipologia

Els grans equipaments identificats es poden classificar en cinc categories:

- Equipaments administratius (17)
- Equipaments sanitaris (2)
- Equipaments culturals i d'oci (24)
- Equipaments educatius i auditoris (10)
- Equipaments esportius, diferenciant entre els vinculats a l'aigua (13) i no vinculats a l'aigua (6)

Equipaments del litoral segons tipologia, 2018

02

Equipaments i maritimitat

B

Maritimitat, una reflexió oberta

Als preliminars d'aquest Pla litoral s'ha presentat una tesi sobre el concepte de maritimitat. Un concepte que hauria d'impregnar a la majoria de grans equipaments localitzats a l'àmbit litoral, tot i no tractar-se sempre d'equipaments directament vinculats al mar a nivell d'activitat.

“Parlar de maritimitat és convidar persones a reflexionar sobre les construccions socials i culturals que van ser edificades per grups humans per organitzar les seves relacions al mar, protegir-se d'ella, socialitzar-la, marcar-la, estimar-la . Aquestes construccions estan ancorades per descomptat en la profunditat històrica, però, al mateix temps, són evolutives. Interrogar-se sobre la maritimitat contemporània és reflexionar sobre la relació entre el present i el passat, des d'una perspectiva de comprensió de les reconversions actuals del marítim, en relació amb les aspiracions i les necessitats profundes de la nostra societat.”*

* Péron, F; Rieucan, J. (1996), *La maritimité, aujourd'hui*, París, Ed. L'harmattan, pg. 14.

Maritimitat, una reflexió oberta

Algunes idees per una reflexió sobre la maritimitat:

- Construccions socials, culturals i econòmiques per relacionar-se amb la mar
- Memòria col·lectiva i patrimoni, però també potencialitats del present i del futur
- Concepte dinàmic, en constant evolució
- Dimensió econòmica, institucional i simbòlica
- Manifestacions de la maritimitat: Ocupació del territori i de l'espai públic, patrimoni construït, accés a la làmina d'aigua, dedicacions, professions, aficions, manifestacions culturals, col·lectius, percepcions, economies, identitats...

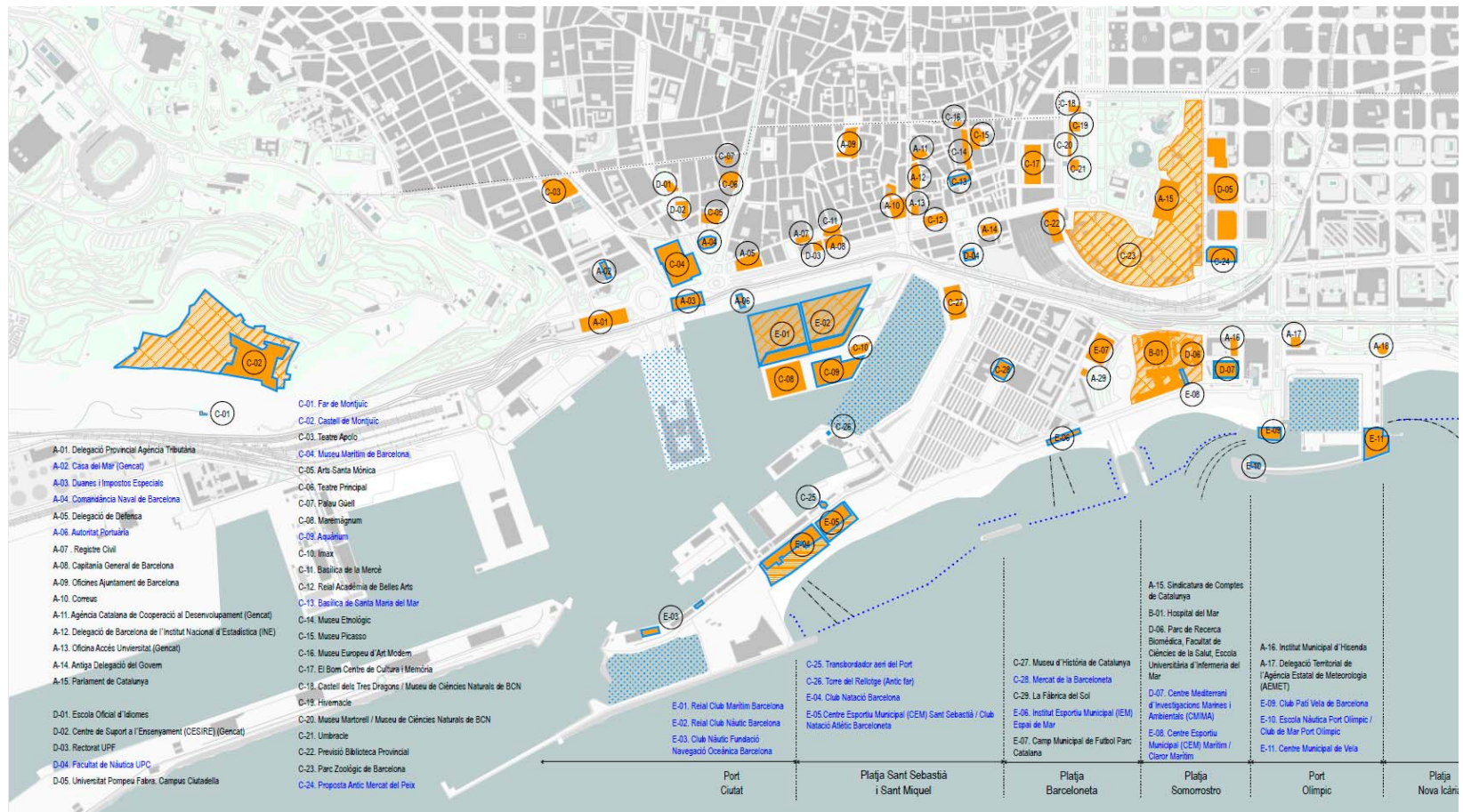
Grans equipaments del litoral i maritimitat

En base a aquestes idees, els grans equipaments del litoral que s'han considerat clau per a la maritimitat de Barcelona són els següents 25:

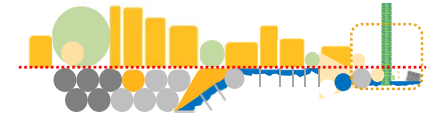
- **Equipaments administratius:**
  - A-03. Duanes i Impostos Especials
  - A-04. Comandància Naval de Barcelona
  - A-06. Autoritat Portuària
- **Equipaments culturals i d'oci:**
  - C-01. Far de Montjuïc
  - C-02. Castell de Montjuïc
  - C-04. Museu Marítim de Barcelona
  - C-13. Basílica de Santa Maria del Mar
  - C-25. Transbordador aeri del Port
  - C-26. Torre del Rellotge (Antic far)
  - C-28. Mercat de la Barceloneta
  - C-31. Auditori del Mar
- **Equipaments educatius:**
  - D-04. Facultat de Nàutica UPC
  - D-07. Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (CMIMA)
- **Equipaments esportius:**
  - E-01. Reial Club Marítim Barcelona
  - E-02. Reial Club Nàutic Barcelona
  - E-03. Club Nàutic Fundació Navegació Oceànica Barcelona
  - E-04. Club Natació Barcelona
  - E-05. Centre Esportiu Municipal (CEM) Sant Sebastià / Club Natació Atlètic Barceloneta
  - E-06. Institut Esportiu Municipal (IEM) Espai de Mar
  - E-09. Club Patí Vela de Barcelona
  - E-10. Escola Nàutica Port Olímpic / Club de Mar Port Olímpic
  - E-11. Centre Municipal de Vela
  - E-13. Base Nàutica Municipal de la Mar Bella
  - E-16. Cable esquí
  - E-17. Federació Catalana d'Activitats Subaquàtiques / Centre Internacional de Vela de Catalunya

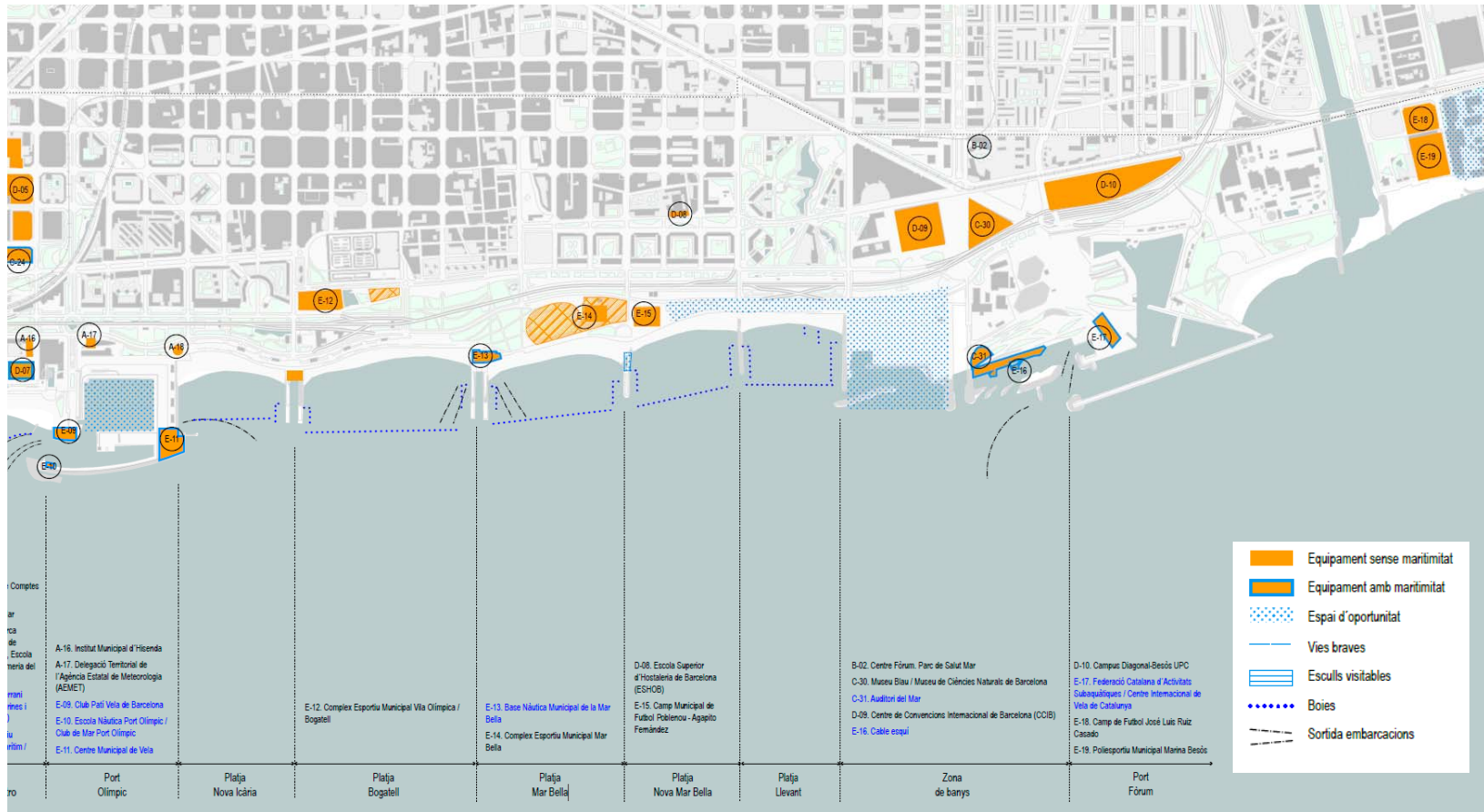
Grans equipaments del litoral i maritimitat – sector ponent

Grans equipaments del litoral i maritimitat – sector llevant

03

Espais d'oportunitat

B

Espais d'oportunitat

- Moll de Barcelona: nou àmbit públic d'accés a la lamina d'aigua arrel de la reubicacions de les terminals de creuers.
- Marina Vela: espai de nova creació amb un nou equipament municipal.
- Marina Port Vell: possibilitat de redefinir els espais frontera.
- Marina Port Olímpic: oportunitat d'una nova gestió en clau més marítima a partir del conveni de la gestió del port entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona.
- Aparcament Mar Bella. espai amb un aparcament gratuït utilitzat sobretot per vehicles que venen de fora de Barcelona incentivador de l'ús de vehicle privat. Esta en curs un projecte per urbanitzar aquest espai.
- Plataforma Zoo. l'objecte de la concessió (termini 2035) limita severament les activitats que s'hi poden desenvolupar. És un espai sense un ús definit que tendeix a concentrar usos i activitats oportunistes i amb freqüència sense cap vinculació amb el mar.
- Parc de les tèrmiques. els ciutadans en reclamen la conservació i la reutilització de les xemeneies i la sala de turbines per a usos socials, culturals i acadèmics. És necessari arribar a una entesa entre els diferents actors sobre les tesis de l'espai, el seu desenvolupament i la seva gestió.